

L'EMPIRE OTTOMAN ET LA TURQUIE FACE À L'OCCIDENT

SÉMINAIRE:

UN PRINCE EN SA PRISON LES ÉCRITS ET MÉMOIRES DE SELAHADDIN EFENDI (1861-1915)

23 AVRIL 2021

Edhem ELDEM

Chaire internationale d'histoire turque et ottomane

عظمی بادشاہت کے مجسمی بائیں بائیں
 اور بہت کوشاں برادری سلطان احمد سلطان احمد
 اور بہت کوشاں برادری سلطان احمد سلطان احمد
 سلطان سلیم ظہور اور برادری سلطان احمد سلطان احمد
 رضی و سید و رفیق الہدیہ

عظمی بادشاہت کے مجسمی بائیں بائیں
 اور بہت کوشاں برادری سلطان احمد سلطان احمد
 اور بہت کوشاں برادری سلطان احمد سلطان احمد
 سلطان سلیم ظہور اور برادری سلطان احمد سلطان احمد
 رضی و سید و رفیق الہدیہ

عظمی بادشاہت کے مجسمی بائیں بائیں
 اور بہت کوشاں برادری سلطان احمد سلطان احمد
 اور بہت کوشاں برادری سلطان احمد سلطان احمد
 سلطان سلیم ظہور اور برادری سلطان احمد سلطان احمد
 رضی و سید و رفیق الہدیہ

عظمی بادشاہت کے مجسمی بائیں بائیں
 اور بہت کوشاں برادری سلطان احمد سلطان احمد
 اور بہت کوشاں برادری سلطان احمد سلطان احمد
 سلطان سلیم ظہور اور برادری سلطان احمد سلطان احمد
 رضی و سید و رفیق الہدیہ

عظمی بادشاہت کے مجسمی بائیں بائیں
 اور بہت کوشاں برادری سلطان احمد سلطان احمد
 اور بہت کوشاں برادری سلطان احمد سلطان احمد
 سلطان سلیم ظہور اور برادری سلطان احمد سلطان احمد
 رضی و سید و رفیق الہدیہ

عظمی بادشاہت کے مجسمی بائیں بائیں
 اور بہت کوشاں برادری سلطان احمد سلطان احمد
 اور بہت کوشاں برادری سلطان احمد سلطان احمد
 سلطان سلیم ظہور اور برادری سلطان احمد سلطان احمد
 رضی و سید و رفیق الہدیہ

Şehzade Solahaddin Efendi (1861-1915), 1876 yılında üç ay ve üç gün saltanat sürmüş 33. Osmanlı padişahı V. Murad'ın tek oğludur. Babasının tahttan indirilmesiyle birlikte, henüz 15 yaşındayken ailesinin diğer fertleri ve hane halkıyla birlikte gözetim altında yaşamak mecburiyetinde kalmıştır. V. Murad'ın 1904'teki ölümüne kadar süren 26 yıllık bu tecrit boyunca Şehzade Solahaddin Efendi, zamanının önemli bir kısmını ara, düşünce ve duygularını kaleme almaya ayırmıştır. "Sade-yi Mahpus" (Hapisteki Ses) adı altında topladığı yazı ve kayıtlarına ilaveten birkaç yıllık günlüklerini kapsayan bu yazılar, son dönem Osmanlı tarihinin en ilginç ve özgün kaynaklarından birini oluşturmaktadır. Tarihçi Prof. Dr. Edhem Eldem'in yeni harflere aktardığı, ayrıntılı açıklama ve yorumlarla yayına hazırladığı *V. Murad'ın Oğlu Solahaddin Efendi'nin Evrak ve Yazıları* metinlerin tipkibasemalarının yanı sıra, Eldem'in her cildi tarihsel ve toplumsal bağlamı içine yerleştiren giriş yazılarıyla birlikte okuyuculara sunulmaktadır.

Dizinin ilk cildinde, "Sade-yi Mahpus" defterlerinin yedincisinin yarısını oluşturan, V. Murad ile Cleanthi Scalieri (1833-1892) arasındaki gizli yazışmanın kayıtları eli alınmaktadır. Scalieri, Proodos (Terakki) mason locasının başkanındayken, o sırada henüz şehzade olan Murad'a yakınlığıyla biliniyor. Genç veliahdı 1872 yılında masonluğa kabul ettirmiş, kısa saltanatından sonra da onu tekrar tahta geçirmek için mücadele etmiş, 1878'de Atina'ya kaçmak zorunda kaldığı halde Murad'la haberleşmeye devam etmeyi başarmıştır. 1883 ile 1886 yılları arasındaki bu iki yönlü yazışmayı Çırağan cephesinde yürüten Solahaddin Efendi, bu deftere de kaydederek bugüne kadar gelmesini sağlamıştır.

Eldem'in yayına hazırladığı malzemenin bütününe tarıtop dönemin genel bir değerlendirmesini yaptığı uzun giriş yazısıyla birlikte, *V. Murad'ın Oğlu Solahaddin Efendi'nin Evrak ve Yazıları'nın* birinci cildindeki metinler ve yazışmalar, II. Abdülhamid döneminin en karanlık ve çehelerinden birine ışık tutmasını ötesinde, dönemin siyaset ve zihniyet dünyasını daha iyi anlamamıza imkân vermektedir.

Prof. Dr. Edhem Eldem, Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü'nde öğretim üyesi ve Collège de France'da Uluslararası Türk ve Osmanlı Tarihi Kürsüsü sahibidir. Berkeley, Harvard, Columbia, EHESS ve ENS'de ders vermiş, Berlin'de Wissenschaftskolleg'de fellow olmuştur. 18. yüzyılda Osmanlı-Avrupa ticareti, Osmanlı İslam mezar taşı kitabeleri, geç Osmanlı dönemi İstanbul'u, Osmanlı Bankası, Osmanlı batılılaşması, Oryantalizm, Osmanlı biyografileri ve otobiyografik yazın, Osman Hamdi Bey, Osmanlı İmparatorluğu'nda arkeoloji, müzecilik, fotoğraf gibi konularda uzmanlaşmıştır.

Başlıca Türkçe yayınları: *Osmanlı Bankası Tarihi* (1999); *Bankalar Caddesi, Osmanlı'dan Günümüze Voyvoda Caddesi* (2000); *Doğu ile Batı Arasında Osmanlı Kenbi: Halep, İzmir ve İstanbul* (2003, D. Goffman ve B. Masters ile birlikte); *İhtihar ve İmtiyaz, Osmanlı Nişanı ve Madalyaları Tarihi* (2004); *İstanbul'da Ölüm, Osmanlı İslam Kültüründe Ölüm ve Ritüelleri* (2005); *Doğuyu Tüketmek* (2007); *Osman Hamdi Bey Sözlüğü* (2010); *Rumelihisarı Şehitlik Dergâhı Mezar Taşları* (2010, G. Kut ile birlikte); *Geçmişte Hücum, Osmanlı İmparatorluğu'nda Arkeolojinin Öyküsü, 1753-1914* (2011, Z. Bahareri ve Z. Çelik ile birlikte); *Nazî'nin Defteri, Osman Hamdi Bey'in Çevresi* (2014); *Mendel Sebati: Müze-i Hümayun'u Balçıklemek* (2014); *Camera Ottomana, Osmanlı İmparatorluğu'nda Fotoğraf ve Modernite, 1840-1914* (2015, Z. Çelik ile birlikte); *Osman Hamdi Bey: İstisnalar, 1869-1885* (2016), *Mitler, Gerçekler ve Yöntem, Osmanlı Tarihinde Akılma Takdanlar* (2018).

EDHEM ELDEM

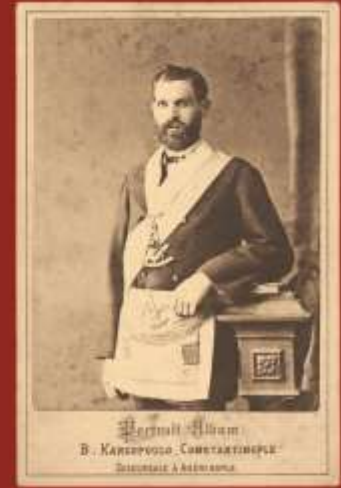
V. MURAD'ın OĞLU SELAHADDİN EFENDİ'nin EVRAK ve YAZILARI | V. MURAD ile CLEANTHI SCALIERI

EDHEM ELDEM

V. MURAD'ın OĞLU SELAHADDİN EFENDİ'nin EVRAK ve YAZILARI

- I -

V. MURAD ile CLEANTHI SCALIERI

- I -

71

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

L'ILLUSTRATION,

JOURNAL UNIVERSEL.

Bonne lecture, Abonnés!
 Tous les abonnements sont en avance. Les abonnements de l'étranger sont en avance de 10 jours. Les abonnements de l'étranger sont en avance de 10 jours. Les abonnements de l'étranger sont en avance de 10 jours.

27e ANNÉE, N° 100, 1874.
Numéro 100, 1874.
 Publié le 10 Octobre 1874.

Directeur: M. de Flourens.
Administrateur: M. de Flourens.

SOMMAIRE.

1. A. de Flourens. — Les décrets de l'Assemblée nationale. — Les décrets de l'Assemblée nationale. — Les décrets de l'Assemblée nationale.

2. A. de Flourens. — Les décrets de l'Assemblée nationale. — Les décrets de l'Assemblée nationale. — Les décrets de l'Assemblée nationale.

A. A. MÉRAT-ETIENNE.

Les décrets de l'Assemblée nationale. — Les décrets de l'Assemblée nationale. — Les décrets de l'Assemblée nationale.

A. A. MÉRAT-ETIENNE, DIRECTEUR GÉNÉRAL DU TRAVAIL NATIONAL.

suront les jours de fatigue corporelle qui succèdent à la gloire du moment et le bonheur du peuple à leur propre péril.

Le roi n'a pu partir du siège de Soliman. Le législateur qu'on a vu en les prisonnières, on s'en souvient à l'heure de la victoire. Les décrets de l'Assemblée nationale. — Les décrets de l'Assemblée nationale.

Si l'Assemblée n'est pas réunie, on ne peut pas dire qu'elle est réunie. Les décrets de l'Assemblée nationale. — Les décrets de l'Assemblée nationale.

Le prince est en route pour Constantinople. Les décrets de l'Assemblée nationale. — Les décrets de l'Assemblée nationale.

Aujourd'hui, le jeune prince est en route pour Constantinople. Les décrets de l'Assemblée nationale. — Les décrets de l'Assemblée nationale.

JOURNAL HEBDOMADAIRE.

PRIX DE L'ABONNEMENT POUR CONSTANTINOPLE.
 Un an, 20 Frs. | Six mois, 12 Frs.
 Provinces et Étranger: Post en sus.

2e ANNÉE, N° 80. — CONSTANTINOPLE.
SAMEDI, 10 OCTOBRE 1874.

BUREAUX DE VENTE ET D'ABONNEMENT:
 7 — Péra, Rue Belair — 7

UN NUMÉRO: 40 PARAS.

SON ALTESSE IMPÉRIALE

LE PRINCE
VOÛSSOU IZZ-ED-DIN EFFENDI,
Général de Division, Commandant en chef la première division militaire de l'armée Ottomane.

Après avoir publié l'année passée dans L'ORIENT ILLUSTRÉ, le portrait et la biographie de notre Sultan vénéré Abd-ul-Aziz Khan, nous sommes heureux aujourd'hui de reproduire les traits augustes de son fils bien-aimé le jeune prince VOÛSSOU IZZ-ED-DIN EFFENDI, qui joint de la faveur, pleinement méritée, de toute la bienveillance impériale du Sultan ABD-UL-AZIZ KHAN.

S. A. Impériale est née à Constantinople le 9 octobre 1857. Elle a donc aujourd'hui atteint sa 17e année. Les soins plus délicats, les professeurs les plus habiles ont veillé sur lui, dès son berceau, pour ainsi dire, et ont favorisé l'éclat

Son Altesse Impériale le Prince VOÛSSOU IZZ-ED-DIN EFFENDI.

son des germes heureux que sa jeune âme contenait en abondance. Il fallut bientôt donner à cette intelligence d'étoile un poste à remplir plus encore pour tirer parti d'un mérite déjà formé que pour la former et la préparer aux plus hautes fonctions de l'Etat.

Désigné, selon toute apparence, à devenir le cœur et la tête de cent millions de musulmans répandus sur le monde entier, il devait connaître l'art de protéger les autres par le moyen des raffinements stratégiques que notre siècle a inventés.

C'est pourquoi son auguste père le mit à la tête de la première division militaire, ayant son quartier-général à Constantinople.

Inutile de dire que Son Altesse Impériale veille à tous les devoirs de sa charge avec tout le zèle d'un jeune soldat et qu'elle a déjà su inspirer autour d'elle les plus dévoués et les plus sincères.

Mahmud II (1785-1808-1839)

Beznialem (1807-1853)

1

Abdülmeccid (1823-1839-1861)

Sevkefza (1820-1889)

2

Mehmed Murad V (1840-1876-1876-1904)

Eleron Mevhibe (1835-1936)

Reftaridil (1838-1936)

4

MEHMED SALAHEDDİN (1861-1915)

Dilaviz (?-1880)

Cemile Dilberistan (1880-?)

Gülter (1867-1893)

Vasfcihan (?-?)

Naziknaz (1860-1928)

Tevhide Zangül (1864-1896)

- Aysel Beyhan (1878-1878)
- Mehmed Nejad (1896-1896)
- Mehmed Namık (1899-1899)
- Safiye (1887-1911)
- Mehmed Livaeddin (1880-1882)
- Behiye (1881-1948)
- *Hafız İsmail Hakkı Paşa (1878-1915)*
- Ahmed Nihad (1883-1954)
- *Safra (1884-1975)* → Ali Vasıb (1903-1983)
- Celile (1882-1899)
- Rukiye (1885-1971)
- *Amir Sharif Abdulmajid (1889-1963)*
- Adile (1887-1973)
- *Faik Bey (1885-?)*
- Emine Atiye (1891-1978)
- *Osman Hami Bey (1890-1982)*
- Osman Fuad (1895-1973)

Şayan (1853-1945)

Jalefer (1872-1937)

Hadice (1870-1938)

Ali Vasıf Paşa (1870-1918)

Rauf Hayreddin Bey (1870-1935)

Meyliservet (1854-1891)

Fehime (1875-1929)

Ali Galib Paşa (1871-1950)

Resan (1860-1910)

Fatma (1879-1932)

Refik Bey (1887-1952)

Aliye (1880-1903)

Gevherriz (1862-1940)

Nevdür

→ Aliye (1842-1845)

→ **Abdülhamid II (1842-1876-1909-1917)**

Refia (1842-1880)

Cemile (1843-1915)

→ **Mehmed V Reşad (1844-1909-1918)**

Ahmed Kemalettin (1847-1905)

Mehmed Bürhaneddin (1849-1876)

Nureddin (1851-1885)

Seniha (1852-1931)

Mediha (1856-1928)

Selim Süleyman (1860-1909)

→ **Mehmed VI Vahideddin (1861-1918-1922-1926)**

Şevkefza (1820-1889)

Tirmüjgan (1819-1852)

Gülcemal (1826-1851)

Düzdüdü (1825-1845)

Gülcemal (1826-1851)

Verdicenan (1826-1889)

Nukhetseza (1827-1850)

?

Nalanidil (1829-1865)

?

Ayşe Serfiraz (1837-1905)

Gülüsu (1831-1861)

5

6

7

Pertevniyal (1812-1883)

Abdülaziz (1830-1861-1876)

Dürrünev (1835-1895)

Dürrünev (1835-1895)

Edadil (1845-1875)

Hayrandil (1846-1895)

Hayrandil (1846-1895)

Nesteren (1848-1876)

Gevheri (1856-1884)

3

→ **Yusuf İzzeddin (1857-1916)**

Saliha (1862-1941)

Mahmud Celaleddin (1862-1888)

Nazime (1866-1947)

Abdülmeccid (1868-1944)

Mahmud Şevket (1872-1899)

Mehmed Seyfeddin (1874-1927)

8

MAHMUD II (1785-1808-1839)

1

ABDÜLMECİD (1823-1839-1861)

2

MEHMED MURAD V (1840-1876-1876-1904)

4

MEHMED SALAHEDDİN (1861-1915)

ABDÜLHAMİD II (1842-1876-1909-1917)

5

MEHMED V REŞAD (1844-1909-1918)

6

MEHMED VI VAHİDEDDİN (1861-1918-1922-1926)

7

ABDÜLAZİZ (1830-1861-1876)

3

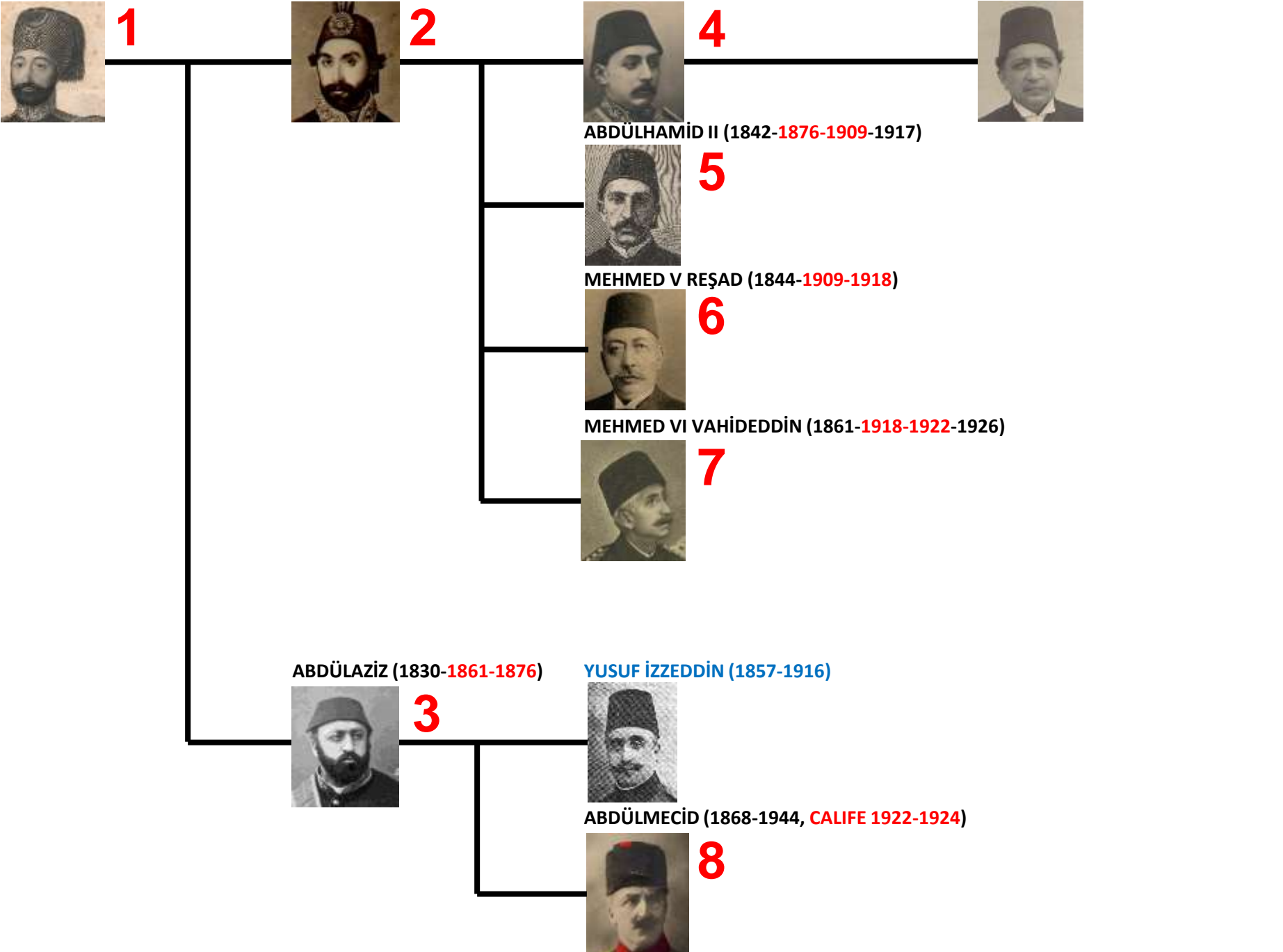
YUSUF İZZEDDİN (1857-1916)

ABDÜLMECİD (1868-1944, CALİFE 1922-1924)

8

LE MONDE ILLUSTRÉ

JOURNAL HEBDOMADAIRE

ABONNEMENTS POUR PARIS ET LES DÉPARTEMENTS
En un an 10 fr. — En six mois 5 fr. — En trois mois 3 fr. — En un trimestre 1 fr. 50 c.
Les annonces sont reçues au bureau de la rédaction, 13, quai Voltaire, à Paris.
ANNONCES EN UN AN 100 FR. EN TROIS ANS 250 FR. EN CINQ ANS 400 FR.

BUREAU
13, QUAI VOLTAIRE
20e Année. N° 1090 — 10 Juin 1874

DIRECTION ET ADMINISTRATION, 13, QUAI VOLTAIRE
Paris. — Toute demande de renseignements doit être adressée au directeur ou au gérant, qui ont leur domicile au bureau de la rédaction, 13, quai Voltaire, à Paris.
Directeur: M. BERTHIAUX. — Gérant: M. S. BERTHIAUX.

LE SULTAN MURAD V

Les portraits membres du comité de la « Jeune Turquie » — (Dessin de H. Feraud, gravé par H. Lecomte, Chagny, Loire, chez M. Goussier)

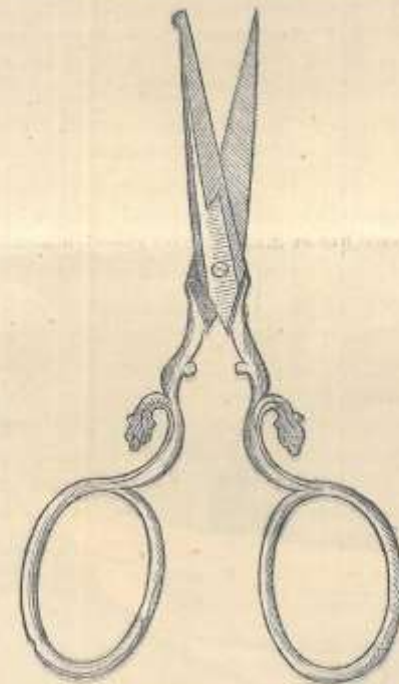

ABDULLAH FRERES PHOT.

Dans le monde entier on a parlé des ciseaux d'Abd-ul-Aziz.

Qu'il y ait eu meurtre ou suicide, un point positif, c'est que les blessures qui ont amené la mort du sultan Abd-ul-Aziz ont été faites au moyen d'une paire de ciseaux, laquelle, comme on sait, a été présentée à cette fameuse commission de vingt-sept médecins, réunie au palais de Tchéragan pour examiner le cadavre du padischah.

Nous nous sommes procuré et nous mettons sous les yeux de nos lecteurs un fac-similé de ce petit instrument de toilette dont la politique a fait un instrument de mort.

Nous n'ignorons pas que, lorsqu'un événement mystérieux se produit, le public est curieux d'en connaître au moins les détails accessoires, en attendant qu'il lui soit permis de soulever le voile qui dérobe encore à ses yeux les circonstances essentielles du drame. Notre dessin montre ces ciseaux dans leur dimension exacte. On remarquera que l'une des branches est très-acérée, tandis que l'autre se termine par une sorte de bouton.

Ah! si ces minces lames d'acier pouvaient parler, elles nous feraient peut-être de bien étranges révélations!

W. & D. DOWNEY

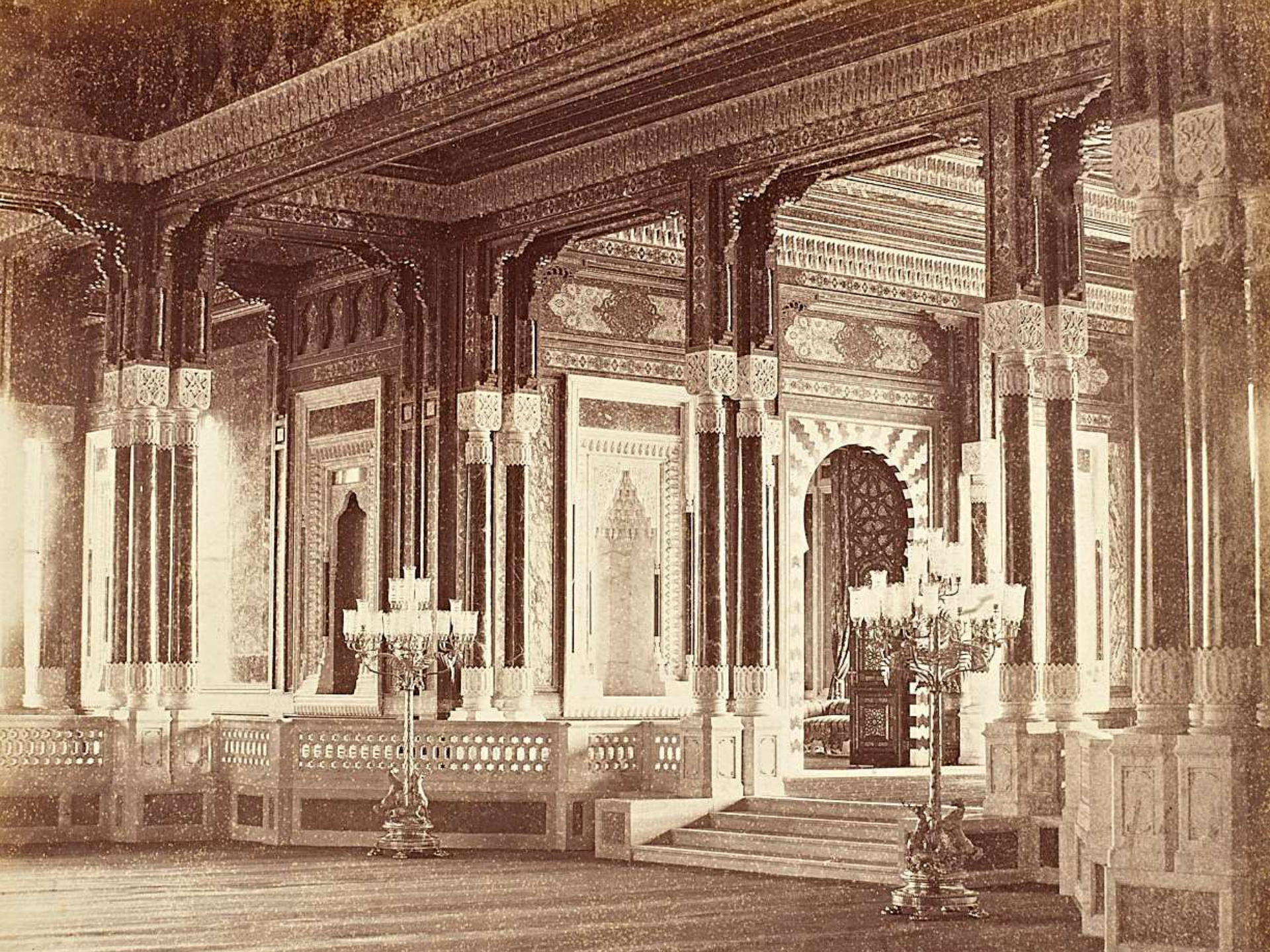
57 & 61, EBURY STREET.

W. & D. DOWNEY
PHOTOGRAPHERS

57 & 61, EBURY STREET
LONDON, S.W.

L'ASSIETTE AU BEURRE
TURQUE

PAR
Michael

Le grand Saigneur

N° 72. — 16 août 1902
40 centimes

ABDULLAH FRÈRES. PHOT.

خانه مبتدی

کتابخانه عمومی و مدرسه عالی - تهران - وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه -
در طهران که از پیش از این در آنجا بوده است.

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

خانه مبتدی

کتابخانه عمومی و مدرسه عالی - تهران - وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه -
در طهران که از پیش از این در آنجا بوده است.

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

خانه مبتدی

کتابخانه عمومی و مدرسه عالی - تهران - وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه -
در طهران که از پیش از این در آنجا بوده است.

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

خانه مبتدی

کتابخانه عمومی و مدرسه عالی - تهران - وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه -
در طهران که از پیش از این در آنجا بوده است.

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

مدرسه تجویس

خانه مبتدی

کتابخانه عمومی و مدرسه عالی - تهران - وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه -
در طهران که از پیش از این در آنجا بوده است.

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

افهام :

خانه مبتدی

کتابخانه عمومی و مدرسه عالی - تهران - وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه -
در طهران که از پیش از این در آنجا بوده است.

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

آثار تجویس

خانه مبتدی

کتابخانه عمومی و مدرسه عالی - تهران - وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه -
در طهران که از پیش از این در آنجا بوده است.

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

مدرسه تجویس

خانه مبتدی

کتابخانه عمومی و مدرسه عالی - تهران - وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه -
در طهران که از پیش از این در آنجا بوده است.

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

۱۳۰۰

Suret-i tahsilim

Mon éducation

Politika-i hariciye

Politique étrangère

Mekteb - Hürriyet

École - Liberté

ABDULLAH FRERES PHOT

Portrait Album
B. KARGOPOULO, CONSTANTINOPLE
SUCCURSALE À ANDRINOPLE.

APPEL

A LA JUSTICE INTERNATIONALE
DES GRANDES PUISSANCES

PAR RAPPORT

AU GRAND PROCÈS DE CONSTANTINOPLE

PAR SUITE DE LA MORT DU FEU

SULTAN AZIZ

ADRESSE

PAR

CLÉANTHI SCALIERI

AU NOM

DU SULTAN MOURAD ACCUSÉ

DE MIDHAT PACHA & DES AUTRES CONDAMNÉS

ATHÈNES
IMPRIMERIE L'UNION
1881

Portrait Album
B. KARGOPOULO, CONSTANTINOPLE
SUCCURSALE À ANDRINOPLE.

REVUE SPIRITE

JOURNAL

D'ETUDES PSYCHOLOGIQUES

17e ANNÉE.

N° 6.

JUN 1874.

Une photographie spirite.

M. C***, officier supérieur, et M. Leymarie, faisaient une expérience chez M. Buguet, sans avoir le parti pris d'évoquer spécialement un Esprit. Ils avaient eux-mêmes fait toutes les manipulations

préliminaires. Entre M. Leymarie qui est à gauche, et M. C*** qui est recouvert par un voile fluidique, est venu un personnage que M. Leymarie a reconnu : c'est M. Edouard Poiret, son ami, mort il y a douze ans, à Pimprez (Oise).

وفاستادم

(۱) بزده (۱-۲)

مهر و خورشید و ماه و ستاره و کواکب و فلک و اجرام سماوی و غیره را که در این کتاب مذکور است و در این کتاب
 در این کتاب که در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است

این بزده اوله اقدم (۱-۲) ده بزده

هر فردی که در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 اعتقاد و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 با قوت و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است

ایده و بزرگی و در این کتاب مذکور است

(۳) (۱-۲) ده بزده (۱) بزده اوله اقدم

اینکه در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است

(۲) بزده (۱-۲)

در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است

(۵) بزده (۱-۲) : در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است
 در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است

کتاب ثانی

مقید

« مقید به کتاب عارفان عالمه مطابقه بزرگه بجهت تجرید و در نظر بعضه الحاشیه و اوله »
 « حکمت سیدنا لریه او کادار مطالعات جاهل و بی کارانه بجهت حقیقت سافرت محفوظ اوله »
 « محتاج به تجربه بر کتب این اصناف و با قوت لریه بزود از ایضات جاهلانه من عاقل بر سبک و ... »
 « مقید به حفظ بارگارشاید . . . »

ایضا

سلطان مرآتی که عیالهای او در شهر نیک انجیر حکم حکومتی مع تبریک بکویان شاه ابری
 سلطان ابراهیم که عیالهای او در شهر نیک انجیر حکم حکومتی مع تبریک بکویان شاه ابری
 سلطان ابراهیم که عیالهای او در شهر نیک انجیر حکم حکومتی مع تبریک بکویان شاه ابری
 سلطان ابراهیم که عیالهای او در شهر نیک انجیر حکم حکومتی مع تبریک بکویان شاه ابری

عماد علی یار قطربک که تجسی با نیر با نیر تحت سلطه جلالی
 ابراهیم کویات بر ذری سلطان جلالی در ده نایب چهار بی
 اورینالدک اساری الله امداف ابری او اضر سلطنت اعلی
 سلطان سلیم ظهور ابریک خلقی الله امر واده می بود که کسری
 رضی و بنده در وفات ایشد

کمال که فرط احتیاج ساقه سبیل کشی با نیرم ارانسه کورد کم
 شاهزادگان خط دشمنی قطع و افراز ابریک بر وجه تقی
 ایشد روم

هر سبیل بر برابر با صبر کنایت رضی می سطر بازی با نیرم کورد کسری کورد
 مابعد امر عالیله امتیالا اوراد بر شانه ای سطر بازی با نیرم کورد کسری
 فدیای قطعی بک کوی کویبور نیرینه در بطبع اطاعت ایشد

طربک صغیر

عبارت اظهار لرزه نظر رقم ایشد
 املا در فن یوربور در دهانه جوی صغیر مانع و نرسیده
 در سبیل نیرینه و بنسویه عالیله در مقصد در سبیل

انعامه سزا در محرمه

رحمة الله علیه

کمال

سلطان مرآتی که عیالهای او در شهر نیک انجیر حکم حکومتی مع تبریک بکویان شاه ابری
 سلطان ابراهیم که عیالهای او در شهر نیک انجیر حکم حکومتی مع تبریک بکویان شاه ابری
 سلطان ابراهیم که عیالهای او در شهر نیک انجیر حکم حکومتی مع تبریک بکویان شاه ابری
 سلطان ابراهیم که عیالهای او در شهر نیک انجیر حکم حکومتی مع تبریک بکویان شاه ابری

عشای بار شاهزادگان قطربک که تجسی با نیر با نیر تحت سلطه جلالی
 سلطان سلیم ظهور ابریک خلقی الله امر واده می بود که کسری
 رضی و بنده در وفات ایشد
 کمال که فرط احتیاج ساقه سبیل کشی با نیرم ارانسه کورد کم
 شاهزادگان خط دشمنی قطع و افراز ابریک بر وجه تقی
 ایشد روم
 هر سبیل بر برابر با صبر کنایت رضی می سطر بازی با نیرم کورد کسری کورد
 مابعد امر عالیله امتیالا اوراد بر شانه ای سطر بازی با نیرم کورد کسری
 فدیای قطعی بک کوی کویبور نیرینه در بطبع اطاعت ایشد
طربک صغیر
 عبارت اظهار لرزه نظر رقم ایشد
 املا در فن یوربور در دهانه جوی صغیر مانع و نرسیده
 در سبیل نیرینه و بنسویه عالیله در مقصد در سبیل
 انعامه سزا در محرمه
 رحمة الله علیه
 کمال

انعامه سزا در محرمه
 رحمة الله علیه
 کمال

“Le harem vu par le prince Salahaddin Efendi (1861-1915). Chercher les femmes dans une documentation masculine,” *Clio. Femmes, genre, histoire*, 48 (2018), *Genre et espace (post-) ottoman*, pp. 17-42.

Abdullah Frères.

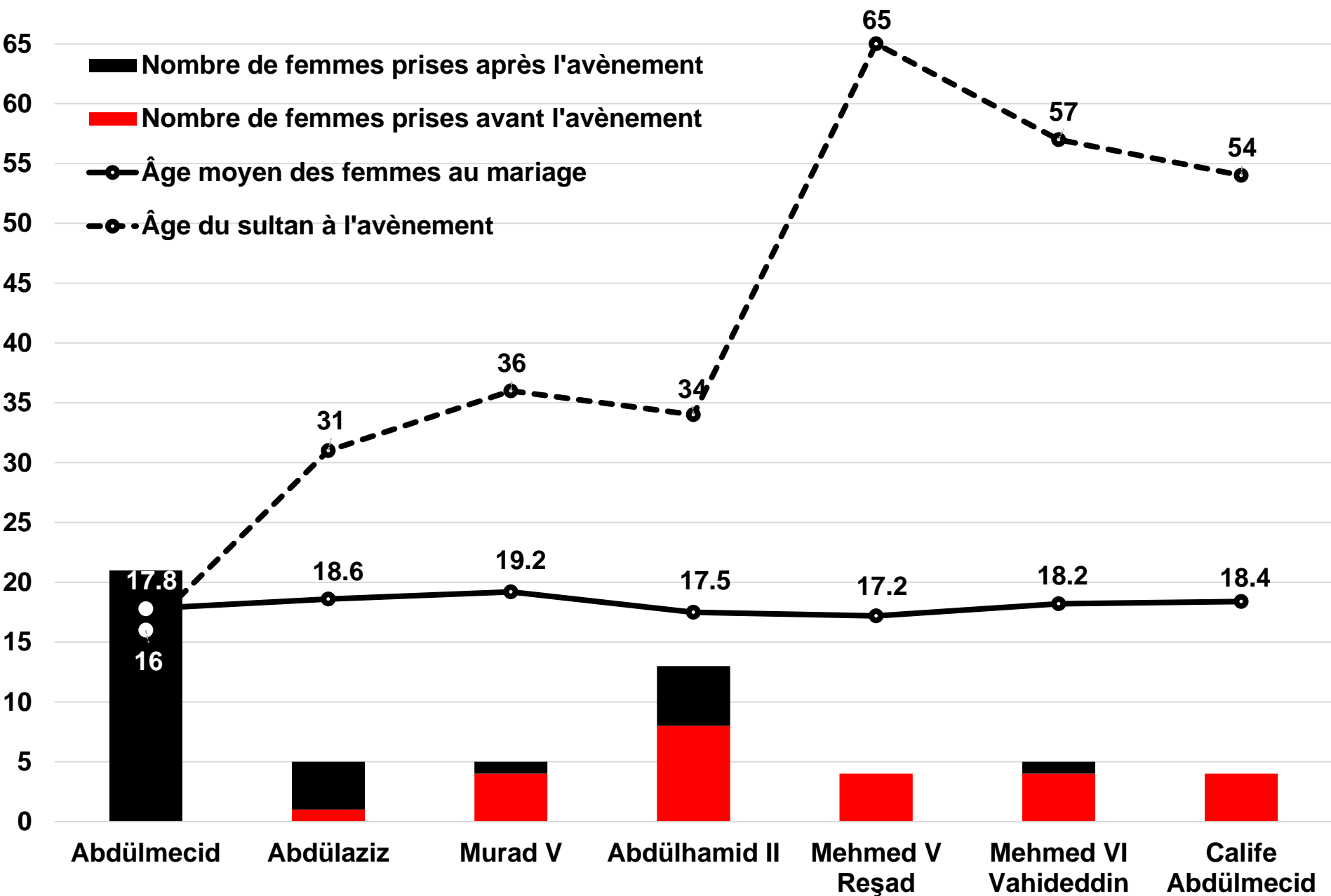

Abdullah Frères.

Abdul-Aziz refusant l'esclave qui suivant la coutume, lui est présentée par la sultane mère, à l'occasion de son avènement au trône.

“STATISTIQUES” MATRIMONIALES DES SULTANS, 1839-1924

“STATISTIQUES” MATRIMONIALES DES PRINCES IMPÉRIAUX NÉS ENTRE 1823 ET 1904

30

■ Nombre de femmes — Âge moyen des femmes au mariage

25

20

15

10

5

0

NB En jaune : princes morts avant l'âge de trente ans. En rouge : princes exiles avant l'âge de trente ans